

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelenik minden hétfőn és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 kor. Égész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-tér, Haris-ház,
nyitva a szombatok délutánok.

Hirdetéseket és nyitlitteri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésökelt áron számít fel.

Ünneprontás.

Ezerhatszáznegyvennyolc március 15-nek, a dicső szabadságharc évfordulójának napját kegyeletes szívvel nemzeti ünnepnek szentelni minden igaz magyar. A pártkeretek összeomlanak e napon, testvéreikül öleljük, üdvözljük egymást mind magyarok, mert hiszen olyan természetes az, hogy a szabadság, testvériség és egyenlőség jegyében fogant 1848. március 15-ét másmilyenképen, mint testvéri békés, szeretetteljes együttérzésben ünnepelni nem is lehet.

Szentis város népe akkor, mikor 50-ik évfordulóját készültünk ország-szerzte megünnepelni a márciusi nagy napnak, egy szívvel-lélekkel, egy akarral elhatározta azt, hogy egyetemesen fog ezután évről-évre ünnepet szentelni a dicsőséges szabadságharc emlékének, egyetemlegesen, tehát úgy, hogy pártbeli, felekezeti és osztálykülönbségek e közös ünnepelésben el ne válasszanak itt egymástól senkit, hogy a város ünnepe keretében helyet kapjon, helyet foglaljon ifjú és öreg, szélbali meg kormánypárti, honorációr, gazda, iparos, kereskedő és munkás egyaránt.

Szép, fenséges, lélekemelő is volt az az együttünnepelés a nagy nap 50-ik évfordulójának. És azóta is, ahogy esztendő sirján új esztendő született és ránk viradt az új esztendőben március 15-nek hajnala: egyik és együtt voltunk mindannyian szentesiek az ünnepelésben, nem rontotta meg soha semmi sértő, kirívó vonás a testvérisülés szép ünnepségét.

Ertük meg jól egymást. Nem azt mondjuk mi, hogy azóta is március 15-ét az egyes társas körök és egyletek, vagy polgári osztályok külön is soha többé meg nem ünnepelték volna a maguk módja szerint, a maguk szűkebb körében is; de a város egyetemes ünnepének hangulatát, ezen egyetemes ünnepelés határai között és annak ideje alatt azóta mindmostanig nem zavarta semmi diszharmónia, arra a néhány órára úgy volt tényleg, hogy leomlott minden keret, minden pártbeli vagy társadalmi elválasztó fal és Szentes népe azóta mindmostanig egy volt az ünnepelésben, szíve összedobogott, testvérenek tudta egymást mind a város falain belül élők, minden rendű és rangú lakos.

Sajnálattal tapasztaltuk, hogy az eddigi szép harmóniába most március 15-én bántó, zavaró, az együttérzés

megrontó esemény vegyült. És még inkább sajnáljuk, hogy ezt a zavaró körülményt éppen a szentesi munkáskör idézte fel az egyetemes ünnepből való külön-szakadásával, tehát éppen az a néposztály, melynek legelső sorban volna oka is, kötelessége is a testvérisülés ünnepének tekinteni 1848. március 15-nek nemzeti ünnepévé a tavott évforduló napját.

A legélekenbb rokonszenvvel vagyunk a munkásosztály sorsa iránt; nem egyszer bizonyítottuk be, hogy éber figyelemmel kísérjük mozgalmait és melegen érdeklődünk jövőitük, sorsuk jobbrafordulása, emberi jogaik kiküzdéséért folytatott törekvéseik iránt. De minden jóakarattunk mellett is, sőt talán épp ezért kötelességünknek is tartjuk őket óva figyelmeztetni minden olyan ballépésre, amely arra lehet esetleg alkalmas, hogy tőlük a rokon érzéseket elfordítsa.

Az, mit kedden, március 15-nek évfordulója alkalmakor a szentesi földmivelő és munkáskör megcselekedett, hogy az alatt, míg a város lakosságának egyeteme, hatóságok és magánosok, osztály, rang és pártkülönbség nélkül templomban volt ünnepi istentiszteleten, ők a népesség egyetemétől elkülönülten kivonultak a Kossuth-térre beszédekert tartani, beszédekert hallgatni, nemcsak ünneprontás volt, de — ha kissé utána gondolnak munkás polgártársaink, rájönnek utólagosan ők maguk is — ellenkezett 1848. március 15-nek örökké tündöklő szellemével is, ellenkezett e nagy, történeti nevezetesség napnak a szabadságról, testvériségről és egyenlőségről világga hirdetett fenséges tanításával is.

Nem azt mondjuk mi, hogy a munkás szervezet — ha éppen akarja, külön és a maga módja szerint is meg ne ünnepelje, a maga elvei hangos hirdetésével március 15-nek évfordulóját. Hiszen ezt megcselekszik évről-évre a helybeli függetlenségi 48-as népkörök is, megcselekedte 1—2 szer az iparosifjúság is. De ezek ünneplésén senkinek joga nem lehet soha megbotránkozni, mert azért ők nem különülnek el a város egyetemes ünneptől sohasem, résztvesznek abban testületileg, zászlójuk alatt felvonulva és csak akkor, mikor az egyetemes ünneplés rendje véget ért, látják elkövetkezettnek az időt, a maguk elvei szerint és azok hirdetésével való külön ünnepelésre, amihez kétségbevonhatatlan emberi joguk van és ami bele

is fér 1848. március 15-nek fenséges szellemébe

A szentesi munkások józan ítéletében, hazafias érzésében kételkedni sem okunk, sem jogunk nincsen. Ugy véljük, nagyon kevés köze van az ő magyar szociálmusoknak a hazát nem ismerő, — sőt a haza fogalmát is letagadó nemzetköziességhez. De ha így van, — aminthogy így kell lennie, — ne különüljenek el ok nélkül, botorul akkor is, mikor a város népessége egyetemesen ünnepel. Annak az egyetemes ünnepnek a keretében hely illeti meg őket éppen úgy, mint minden lakosát e városnak, ne viselkedjenek hát idegenekül ezzel az egyetemes nemzeti ünnepel szemben és ne legyenek ünneprontói annak a szép harmóniának, mely az év ezen egy napján kell, hogy hazafias együttérzésben mindannyiunkat összeforrasztson.

Ne e napon idegenből közéjük érkező apostolokra, hanem józan magyar eszükre, igaz magyar szívük szavára hallgassanak, hogy jövőben semmi ne zavarja köztünk az ünnep magasztos összhangját.

A hitel/szövetkezetek megrendszabályozása. Az utóbbi esztendőben nagyon elszaporodtak hazánkban az úgynevezett koronás szövetkezetek, ami azt bizonyítja, hogy jó üzletnek mutatkozik ez az üzlet. Magában a fővárosban mintegy kétszáz ilyen hitelintézet létezik már és a világ összes működésébe az egész országra kiterjeszti ugyszólván valamennyi.

Vajmi kevés figyelmet fordítottak eddig az illetékes körök ezekre a koronás szövetkezetekre, pedig ha a legtöbbjének a függöny mögé pillantottak volna, olyan dolgoknak jöttek volna a nyomára, ami a megrendszabályozásukat és ennek révén e szövetkezetek számának tetemes megcsappanását eredményezte volna már régen.

Ezeknek a koronás szövetkezeteknek egy tekintélyes száma ugyanis minden alapötke és minden komoly cél nélkül alakult meg. Néhány ember összeáll, kibérel egy helyiséget, beállít abba bizonyos irodai felszerelést, hatalmas könyveket raknak ki az asztalra, hangzatos címet adnak a nagy semminek és megindul — a humanizmus jegyében — a működéssük. Hitelt nem nyújtanak, bár nagy garral hirdetik; kölcsönöket nem adnak, mert nem áll módjukban adni, hanem egyenesen a megszorult, pénzsűkéiben levő és hitelt váró szegény emberek zsebére utaznak, hogy nekik legyen miből megélni.

A megszorult emberek hamar mennek lépre, hamar állanak kötélnek, mert elhite

tik velük, hogy csaknem bizonyosan megkapják a kért kölcsönt. Addig is mindenféle, címen fizettettek velük bizonyos összegeket: tagsági díjat, beirattási díjat, tudakozódási díjat; hitegetik, biztatják a szerencsétlencéket; végül tudtukra adják, hogy hitelképtelenek, nem jók a kezések, stb.

E tisztességtelen szándékkal létesült hitelszövetkezetek belső emberei meg zsebrévájuk a markukbafullongó pénzeket, nagyúri módon élnek, dúsan költenek, mert hiszen telik, csurran-cseppen, egyre újabb és újabb balekok jönnek, akik a kölcsön megkapása reményében meg gondolatlanul odaadják utolsó fillérüket is.

A becsapottak, a léprecsaltak aztán haszatlannal jajognak, hiába siránkoznak, odavesztett az a néhány forintjuk is, amit talán a családjuk szájától vontak el, vagy jobarártuktól kértek kölcsön, csak hogy hitelt élvezhessenek. Nincs, aki segítsen rajtuk. Azok a szövetkezetek szabadon garázdálkodhatnak és jatszhatják a komoly és alaptólkével bíró hitelintézet szerepét.

Legutóbb a budapesti kereskedelmi és iparkamara vette kezébe ezt az ügyet és érdemlegesen meghányta-vetette a tennivalókat. Elhatározta, hogy illetékes helyen feltárja azokat a visszás és tovább már tűrhetetlen állapotokat, amik a hitelnyújtás terén így módon burjánsoznak. Erős hadjáratot akarunk indítani a rabló és széthájoskodó koronás szövetkezetek ellen, hogy ezer meg ezer hiszékeny, tudatlan ember megmenekedjék e zsarolók körmei közül.

A sok tisztességtelen hitelintézet manipulációtól végre is megrémül a kölcsonre utalt közönség és megrendül bizalma. Vaia mennyi koronás szövetkezetben ellenségét, megrontóját látja, ami így egyrészt káros hatással van magukra a megszorult emberekre, mert nem akarnak vagy nem mernek hiteltért folyamodni, másrészt meg rongja a koronás alapon működő tisztességes hitelintézetek jó hírnevét is. Szóval: a tisztességtelenek miatt szenvednek a tisztességes célzatú szövetkezetek is.

Ezért kell végre ezen a területen tisztító munkát végezni; ezért kell szigorú vizsgálatot indítani az összes koronás szövetkezetek ellen, beléletüket tanulmányozni, könyveiket áttekinteni és ahol tisztességtelen, ferde dolgokat állapítanak meg, ott is azok ellen kiméletlenül eljárni. Csak alapos rostálás által lehet e téren valamit elérni és ha megtörtént a nagy tisztító munka, akkor nyugodtan fordulhatnak majd a megszorultak a megmaradó szövetkezetekhez kölcsönért, amelyet, ha kellő biztosítékot nyújtanak, ekkor meg is fognak kapni.

De mihamarább kell már itt cselekedni. El kell söpörni a kétes alapon fölépült ilyen szövetkezeteket, gyökerestől kiirtani a gatz, a gyomot, hogy a rossz tovább már ne rontsa a jót. Ha így tesznek az erre illetékesek, akkor nem lesz többé annyi ember kitéve a kizsákmányolatlanságnak, elpusztul majd egy csomó ingyenció, kétes egyéniség.

Reméljük, hogy nem késik már sokáig a kérdéses hitelszövetkezetek alapos megrendszábozása és kiirtják közülük a gyomot, a kiségzisztenciák közmegelegedésére.

Iparosok nyugdíj egylete.

Többszörösen megemlékeztünk már hosszabb-rövidebb hírlapi közleményekben a szegedi kereskedelmi és iparkamara által, a

szegedi ipartestület elújárása mellett a mult évben megindított arról a mozgalomról, amelynek célja, hogy a kamarai kerület kötelekbe tartozó városok és községek iparosai és kereskedői egy nyugdíjegyületbe tömörüljenek, amely részükre az öregség nemszeretem napjaira, vagy munkaképtelenségük bekövetkezése esetén bizonyos nyugdíjjal a gondatlan megélhetést biztosítsa és így megmentse őket a más kegyelmére való rautaltságtól.

Keddtől fogva minden mozzanatában élénk figyelemmel kísértük ezt a mindenképen üdvös mozgalmat, és pedig egyenesen csak a szentesi és a megyebeli iparosok érdekében, mert azzal kezdettől fogva tisztában voltunk, hogy a kereskedő osztály, melynek külön országos szervezetbe való tömörülése szintén megkezdődött már, ebbe a szegedi kerületi nyugdíjintézetbe beépítni nem fog. És amíg egyfelől örömmel láttuk, hogy a megyebeli községekből, Csongrádról és Dorozsáról igenis jelentkeztek iparosok, akik a kerületi nyugdíjintézetbe beléptek, s amíg a kerület minden városában és községében tömegesen, nagy lelkesedéssel karolta fel az iparos osztályt — érdeki helyes lelismerésével, ezt az üdvös mozgalmat és mindenünnen nagy számmal léptek be a jövőjüket biztosító emez intézménybe, addig másfelől megdöbbenést keltett bennünk az, hogy a kerületi nyugdíjintézet minden, még oly jelentéktelen fázisáról is mindig pontos értesülést nyerve, soha egy esetét nem láttuk annak, hogy szentesi iparos polgártársaink közül csak egy is jelentkezett volna ez intézetbe való belépésre.

Az iparosok kerületi nyugdíjintézetébe dekében Vasarhelyen volt nagyobb szabású akcióról lapunk legutóbbi számában megemlekezve, e híradásunk keretében szóva tettük szentesi iparospolgártársainknak ezt a, mondhatni saját érdekeikkel szemben bűnös közönyösséget is azzal a megjegyzéssel, hogy ez — sajna, speciális szentesi betegség, mert nálunk általános szokás az, hogy minden üdvös dologra későn ébredünk fel.

Erre a megjegyzésünkre levelet kaptunk most a szentesi ipartestülettől érdemes elnöke-től. És miután ez a levél élesen bevilágít iparosaink sajátságos gondolatvilágába, talán a jó ügy érdekében nem is árt, ha a levelet szószentit közreadjuk, hozzáfűzve majd ahhoz lapunk legközelebbi számában a magunk megjegyzéseit. Azért a legközelebbi számban, nehogy ez az írásunk túlhoszúra nyuljék.

Íme tehát ezeket írja nekünk Rác Zsigmond ipartestületi elnök a kerületi iparos nyugdíjegyület szentesi propagálása érdekében kifejtett elnöki tevékenységéről és arról, hogyan fogadták a szentesi iparosok az ő ez irányú felépését és kérését:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becsés lapja legutóbbi számában foglalkozni tetszik a szegedi ipartestület által tervezett és a kamarai kerületre kiterjedő iparos-nyugdíjgyűgyel és azt a megjegyzést tetszik hozza fűzni, hogy a kerületben mindennél lelkesen felkarolják és elősegítik ennek az eszmének megvalósulását, csak éppen Szentesen nem tesznek az iparosok semmit.

Hát nem tudom, figyelemmel kísérte tek. Szerkesztő úr ipartestületi életünket. Ha igen, akkor okvetlenül tudnia kell, hogy mi igen is elkövetünk ebben az ügyben, amit csak lehetett; nevezetesen: meghoztattuk a nyugdíj alapszabály annyi példányát, ahány iparos van Szentesen és azt mindenkinek kézbesítettük és amikor ezt az alapszabályt iparostársaim áttanulmányozták, akkor egy rendkívül közgyűlést hívtunk egybe, hogy ott rábírujék iparostársainkat arra, hogy saját jól felgottott érdekükből karolják fel ezt a szép eszmét s lépjenek be ebbe a nyugdíjegyületbe. De bízott eredményt nem értünk el, napirendre tért a közgyűlés e felelt, azt hangoztatván, hogy a mai sanyarú anyagi viszonyok mellett nem képesek újabb terhet venni vállalkra, valamint azt is hangoztatván, — és ez volt a legfőbb ellenvetés, — hogy nem látnak semmi garanciát arra nézve, hogy az általuk évek hosszu során át összerakott filéreik olyan biztos alapon fognak nyugodni, hogy azok esetleg veszendőbe nem mennek. Nagyon szivesen s örömmel elősegítenék ök

ennek a nyugdíj együletnek a megalakulását s belépének tagjai közé, bármilyen keserűen keressék is meg a zűkésés év díjat, ha az egylet állami előadással alá vonatnék s az összerakott pénzektől az állam felelősséget is vállalna, mert hiszen elég szomorú példákat látunk manapság, hogy szerezzenek el könnyelmű és lelketlen emberek kezén s nincs, aki azokat megértse. S az ilyenek miatt aztán nincs meg a bizalom a legszebb eszmé iránt sem.

En a közgyűlés napirendre térése után is felelemten kéro szavamat iparostársaimhoz éppen a tekintetes szerkesztő úr lapjában, ahol kérve-kértem iparostársaimat, hogy ne dobják el könnyelműen ez a szép eszmét, hanem saját maguk és családjuk érdekében lépjenek be az együletbe. Sőt azóta is folyton kapacitálom iparostársaimat; de hogy eredményt nem tudok elérni, arról már igazán nem tehetek.

Ma sem tudok egyebet tenni, mint kérve-kérni iparostársaimat, hogy az ilyen igazán nem eszmének, — amely őket és családjukat öregségükre, vagy munkaképtelenség esetére megmenti attól, hogy masok könyöradományára szorulanak, ne csak a rossz oldalt nézzék. Ne vegyék azt úgy, mintha már kivészett volna a becsületesség az emberekből a pénzkezelésnél; vessék bizalmukat azokba az em-erekbe és ipartestületekbe, akik ennek a nyugdíjegyületnek vezetői lesznek s lépjenek be minél többen tagokul az együletbe. Higgyék meg, hogy idővel csak adatai fogják azokat, akik ezt az eszmét megvalósítani igyekeztek.

A tekintetes szerkesztő úrnak pedig maradtam

kiválóan tisztelőjc;

Rács Zsigmond,
ipartestületi elnök.

* *

Hat ime, az ipartestület elnökének írása, melyet hozzánk, visszhangképen a kerületi iparos-nyugdíjegyületről lapunk legutóbbi számában megjelent közleményre — intézték. Mint már előzőben írtuk, — ehhez a levélhez lapunk legközelebbi számában fűzzük majd a magunk megjegyzéseit, melyekről hiszünk, hogy — ha egy és mas részükben talán néhány kemény igazság lesz is azokban a sorokban, iparospolgártársaink be fogják azt tudni az ő ügyük iránt érzett igaz érdeklődésünknek.

Addig is azonban az ipartestület érdeme elnökének kéréséhez csatoljuk a magunk kérését:

Gondolják át iparos polgártársaink meg egyszer jól mindazt: mit kínál nekik a kerületi nyugdíjintézetbe való belépés és ne dobják el maguktól a kinalkozó jót agyrémeik miatt, amiktől ha életünk folyására tansócsot kellene kérnünk, bizony még az utcára se volna szabad batorsággal kilépniük.

Ujdonságok

Szentes, 1904 március 17.

— Március 15. Hagyományos kegyelet-ünnepelte meg városunk közönsége f. hó 15-én az 1848-ki dicső szabadságharc emlékezetének nemzeti ünnepét. Verőfényes tavaszi napra viradtunk e reggelen, mintha velünk akarna ünnepelni az ég is és a középületek, de számos magánépületen is nemzeti trikolorát lobogtatott a balzsamos márciusi szél. Reggel fél 8 órakor zászlódsz alatt vonultak fel az öreg honvédek, az iparosok és iparosifjak és a 48-as népkörök testületileg; a városi tisztviselők és képviselők a polgármesteri hivatalhoz gyülekeztek és 8 órakor az impozáns tömeg a református templomba, majd onnan 9 órakor a katolikus templomba vonult, résztvenni az ünnepi istentiszteleteken, melyeken ott volt Csató Zsigmond dr. főispán és Cicatrixis Lajos dr. alispán is. Az istentiszteletek után, délelőtt

10 órakor Szentés város képviselőtestülete diszjunktív tartott a színházteremben, melynek páholyosát előkelő hölgyközönség foglalta el. A gyűlés a daloskör hazafias énekével kezdődött, melynek elhangzása után Mátéffy Ferenc dr. polgármester mondott március 15-ét méltató, hazafias lelkesedéstől áthatott, emelkedett szellemű ünnepi beszédet. Ezt szavalt, majd ismét hazafias ének követte, amivel a szép egyetemes ünnep véget ért. A Kossuth-szobrot a nemzeti ünnep alkalmára ékes koszorúkkal díszítették fel. A hivatalokban mindenütt szünetet tartottak, míg az iskolák mindegyikében, a főgimnáziumban és a polgári leányiskolában is külön szentelték a napot ifjúsági ünnepléseknek. Dél előtt a szociálisták, délután a független-ségi 48-as népkörök tartottak a Kossuth-téren négygyűlést és az utóbbin Molnár Jenő dr. orsz. képviselő mondott beszédet. Este a kaszinóban, a polgári olvasóköri, és a iparos-íjűk önképzőkörében és a népkörökben társaslakomák zárták be a szép nemzeti ünneplést.

— Két kitüntetés. Helyi közéletünknek két érdemes, munkás tagját érte a napokban legfelsőbb kitüntetés. A király ő felsége vármegyénk alispánjának, Cicatricis Lajos dr.-nak a kir. tanácsosi címet díjmentesen, Pollák Sándor dr. vármegyei tisztii főorvosnak meg a Ferenc-Józsefrend lovagkéresztjét adományozta. Folyó hó 15-én érkezett le Csátó Zsigmond dr. főispánhoz a minisztériumtól a kir. legfelsőbb elhatározásról ez az örömdetes értesítés, mely a kitüntetések a két nevezett érdemes férfinak a vármegyei közkórház építése körül és általában a közügyek terén kifejtett buzgó munkásságához fűzi a királyi kegy és elismerés eme megnyilatkozásait és mi, akik közvetlenül figyelemmel kísérjük a helyi események minden mozzanatát, akik nap-napra tanúi vagyunk annak a serény, nem szünetelő munkásságnak, melyet a kitüntetettek a közszolgálatban ritka kötelességtudással kifejtettek, — elmondhatjuk bizvást, hogy ezek a királyi kitüntetések jól kiérdemelt jutalmát képezik az ő tevékenységüknek, — jutalmat, melynek fénye átsugárzik sok részben a mi vármegyénk egész adminisztrációjára, mert hiszen a kitüntetett alispán a vármegyei adminisztráció élén, a főorvos a vármegyei közegészségügyi szolgálat élén kifejtett érdemes munkájukért kapták a kitüntetések és ami kitüntetés nekik, joggal részt követelhet magának abból az egész vármegyei tisztviselői kar, melyre csak felemelő hatást gyakorolhat az a tudat, hogy ime, a hasznos köztevékenységet elismerik illetékes helyen is és kitüntetés honorálják. A vármegyei tisztikarnak ünnepe tehát vezető főtisztviselőjének királyi tanácsosi címmel történt kitüntetésének alkalma és így is fogta ezt fel a tisztikár, mikor tegnap délelőtt az alispánnál testületileg tisztelgett Mátéffy Kálmán főjegyző vezetésével.

— Gazdasági előadások. A kisteleki gazdasági olvasóköri elhatározásához híven, melyről lapunk is elismeréssel emlékezett meg — folytatól foglyó hó 13-án is tartott a községben szórakoztató és egyúttal hasznos ismereteket is terjesztő előadásokat. Ezúttal bent a községben Czapary Gyula Félégyház városi műkertész az olvasóköri, Váczi István és Greskovics Lajos állami tanítók a percell, Tomkó János állami tanító és Nemes Samu községi állatorvos

pedig a fekete-halmi tanyai iskolában tartottak tanulásos gazdasági előadásokat.

— A vidéki színezet védelme. Tiszta István gróf miniszterelnök mint belügyminiszter a napokban leiratot intézett a vidéki városokhoz a színezet védelme érdekében. A leirat különösen az állandó, vagy hosszabb téli szezonra berendezkedett városoknak szól ugyan, de azért érdemes lesz, hogy a többi város is megszívlelje, mert arról van benne szó, hogy a hatóságoknak ügyelniük kellene arra, hogy a színházi szezon tartama alatt semmiféle nyilvános előadás ne tartassék meg a városban és kivanatos lenne, hogy a társadalmi, közhasznú és jótékony egyesületek is minél kevesebb vállalkozással legyenek kára a színi idej alatt az egyes színházakotknak.

— Dorozsmának nem kell vicinális. A szeged-dorozsma-szatymazi vicinális vasút tervezők Dabai Gyula dr. és társai azzal a kéréssel fordultak Dorozsma községhez, hogy a vasútépítés költségei fedezésére kibocsátandó részvényekből jegyezzen a község 50000 korona értékű. A község képviselőtestülete a f. hó 14-én tartott közgyűlésén tárgyalta ezt a kérvényt, melyet — értesülésünk szerint — két szótöbbséggel elutasítottak.

— Tisztelgés az alispánról. Abból az alkalomból, hogy a király Cicatricis Lajos dr. alispánnak a királyi tanácsosi címet adományozta, Csongrádvármegye tisztikara tegnap délután, Mátéffy Kálmán főjegyző vezetésével mellett tisztelgett a hivatalfőnöknél, aki előtt a főjegyző nemcsak a tisztikarnak személyéhez való őszinte meleg ragaszkodását tolmácsolta, de kifejezést adott a tisztársak általános örömeinek is, mely lelkiüket az alispánt méltán ért kitüntetés hírére eltöltötte. A szívélyes üdvözlő szavakra az alispán nagy bensőséggel felelt és hangsúlyozta válaszában, hogy az őtet ért kitüntetés voltaképpen kitüntetés az ő tisztviselő-társainak, a munkában osztályos társainak is, akiknek munkásságát is jutalmazza a kitüntetés révén a királyi elismerés.

— Felolvasás a Duna-Tisza csatornáról. A magyar hajóegyesület múlt vasárnap közgyűlésén, amely Bndapesten, az ottani kereskedelmi és iparkamara dísztermében folyt le, Kovács S. Aladar miniszteri osztálytanácsos felolvasást tartott a Duna-Tisza csatorna közgazdasági jelentőségéről. A csatorna közgazdasági jelentőségét első sorban abban változtatta, hogy az Altdőd búzatermelése igen könnyű formái lebonyolításra leme, e mellett a kivitel is nagyon megkönnyitene. Ezt statisztikai adatokkal is bizonyította. A miniszteri osztálytanácsos nézete szerint legalkamasabb volna a Csongrád és Budapest közt létesítendő vízi összeköttetés.

— A sorozás Csongrádvármegyében. Az 1903. évről elmaradt újoncos állításköteleseinek sorozása most, hogy az országban a törvényes rend ismét helyreáll, a következő sorrendben lesz megtartva: Csongrádon április 9—14-én, Dorozsmán április 16—22-én, Mindszentben április 18—20-án és Szentesen április 25—28-án.

— Házasság Kolodinszky József helybeli műáros és ékszerész f. hó 19. lép házasságra Ó-Kécskén Borbély Emma kisasszonnyal, Borbély József ottani részvénytársulati gózmalmi könyvelő kedves leányával.

— A főispáni titkár. A jta y K. Barna dr. f. hó 15-én Szentésre érkezett és itt még aznap bemutatkozott a főispánról. A főispáni

titkár különben f. hó 22-én foglalja el vármegyénkben új hivatalos állását.

Művelődéstörténeti előadás. Szombaton, f. hó 19-én d. u. fél 5 órakor Dr. Berecz Sándor, a régészeti társulat titkára a főgimnázium rajztermében Magyarország réz- és bronz-koráról előadást tart, amelyre a régészeti társulat tagjait és az érdeklődőket ez úton meghívja a régészeti társulat elnöksége.

— Végzetes lövés. A Juhász féle IV. tized 464. számú házban lakó Szabits Imre aféle ezermester, aki a széklépcsínálástól az órareparációig minden képzeltelhet munkát elvégez, ha rábízák. A helybeli főgimnázium egyik 4-ik osztályú növendékének volt egy főbert-puskája, a fegyver valamiképpen elromlott és reparálás alá Szabits Imre kezébe került. A 4-ik osztályos gimnázisták közül néhányan, közöttük Szabits János is — Szabits János városi írók fia, f. hó 15-én délután lementek a kisérbe Szabitshoz, megnézni, kész-e már a fegyver? — Az bizony kézen volt és Szabits, hogy a reparálás tökéletes voltát bemutassa, próbálásra meg is töltötte. Lövés előtt figyelmeztette a diákokat, hogy óvatosan helyezkedjenek el. Hármán közülük jobbról, Szabits János balról helyezkedett el. Szabits hosszasan célozt és abban a pillanatban, ahogy a fegyvert elsütötte, Szabits János a tőrrel társaihoz a túlsó oldalra. Éppen a lövőnállóba esett az útja; a fegyver eldördült és Szabits halántékán találva, holtan rogyott össze. Szabits azonnal jelentkezett a rendőrségben, hol kihallgatták. A végzetes lövés áldozatának hulláját egyenesen a hullaházba szállították ki, ahol tegnap Zombory János kir. albiró jelenlétében felboncolták. A szerencsétlen véget ért diákok ma délután temetik el.

— Pénzhamisítók Dorozsmán. Dorozsma községben egy idő óta tömérdek hamis pénz került forgalomba. A piacot elárasztották vele és a lakosok a legnagyobb elővigyázatlat voltak kénytelenek eljárni pénzváltásnál, a boltokban és a piacon. Különösen hamis ötkoronások kerültek nagy mértékben forgalomba. Hogy bennünket értesítsenek, f. hó 14-én délután végre a dorozsmai csendőrség három pénzhamisítót letartóztatott. A letartóztatás alkalmával összeverődött nép annyira felforgult a pénzhamisítók láttára, hogy meg akarta őket lincselni. A pénzhamisítók a főszozabírósg börtönébe zárták el és onnan kísérik be Szegedre, az ügyészség fogházába.

— A leleügy államosítása tárgyában Tiszta István gróf miniszterelnök mint belügyminiszter elnöksévével, ankt volt a napokban a belügyminisztériumban. Az anketben az állami gyermekmenhelyek igazgatói főorvosai tettek jelentést eddigi tapasztalataikról.

— Időjelzés. Meteor írja: Március hó csomópontjai, mint jeleztem, már eddig is kellemetlen, nedves, nyirkos, változó időjárás hoztak, onyhébb, allangóbb 2—3 nap csak nagyobb időközben volt, vagyis 8-át megelőzően. A 8-ki csomópont azonban újra csapadékosabbá, nyirkosabbá tette az időjárást, Bécsre és környékére nagyobb havazást is hozva. Erős hatású a 16—17-iki csomópont, mely utóbbi napon nálunk nem látható gyűrűs napfogyatkozás lesz. Így ez és a következő 18—20-iki csomópontok igen zavaros időjárást hoznak, aminek folytán a tavasz kezdete nem ígérkezik kellemesnek, ami lehet, hogy a terményeknek csak előnyükre válik, mert április 10-ke és május 8-ka veszedelmes hideg, fagyos jellegű csomópontok, amelyeket, ha valamely eddig még előre nem látható napkörtés nem fog enyhíteni, úgy nagy pusztítást okozhatnak. A tavasz kése

beállása folytán így a fejlődésükben elmaradó termények mégis kevésbé fognak szenvedni. Március hó még hátralevő változói napjai 17—18—20—24—26—27—29 és 32-re esnek.

Gőzhajózáratok a Tiszán. A magyar folyam és tengerhajózási részvénytársaság folyó hó tizenötödikén kezdte meg a rendszeres tisztai személyszállító — hajóközlekedést. A menetrend — további intézkedésig — a következő: Csongrád és Szeged között hetenként háromszor, hétfőn, szerdán és pénteken közlekedik a gőzhajó és pedig Csongrádról reggel 5 órakor indul, 6 órakor van Szentesen és délelőtt 9 órakor érkezik Szegedre, onnan délután fél 3 órakor indul, fél 7 órakor van Szentesen és három negyed 8-kor este érkezik Csongrádra. A közbeszó állomások: Szentes, Csanytelek, Mindszent és Algyő. — Szolnok és Csongrád között szintén háromszor hetenként van hajózárat: kedden, csütörtökön és vasárnap. Szolnokról a hajó déli félkettőkor indul és esti fél hét-kor érkezik Csongrádra; Csongrádról pedig reggeli negyed ötkor indul és délelőtt 10-kor érkezik Szolnokra. A közbeszó állomások: tiszavárkony, Verseny, Tiszaföldvár, O es Uj-Kécske, Tiszauh, A Tisza Szeged-Zimony közötti szakaszan a Dunagőzhajózási társaság tartja fenn a közlekedést, melynek hajóiratai csak e hó 28-án kezdődnek.

Elítált községi rendőr. Kenyeres Antal horgosi legény f. hó 12-én hatóság elleni erőszak büntetével vadolva állott a Szegedi törvényszék előtt. Kenyeres ugyanis ittass fejjel duhajkodott egy horgosi családban és amikor ezért Bertalan István községi rendőr be akarta kísérni, ellentállott, amire aztán a rendőr úgy eljűlté az ittass magyart, hogy az 8 napig feküdt a bíróságok folytán. A tárgyalás során Kenyeres könnyű testi sértés miatt viszontvádat emelt a rendőr ellen, akit el is ítéltek 30 korona pénzbüntetésre, míg Kenyeres t felmentették.

MEGHÍVÓ.

A Csongrád megyei Történelmi és Régészeti Társulat f. é. márczius hó 20-án d. e. 10 órakor Szentesen, saját muzeumi helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tiszlati tag urakat azzal van szerencsém meghívni, hogy miután a f. hó 13-ikén egybehivott közgyűlés a megjelent tagok csekély száma miatt megtartható nem volt, az alapszabály értelmében a másodsor egybehivott közgyűlés — tekintet nélkül a megjelent tagok számára — jogérvényes határozat fog hozatni. E közgyűlés tárgya: az előző közgyűlésre kitűzött ügyek elintézése.

BALÁZSOVITS NORBERT,
val. elnök.

MEGHÍVÓ.

A Szentesi Polgári Olvasókör f. évi márczius 27-én d. e. 2 órakor saját házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a kor. ag urakat azzal van szerencsém meghívni, hogy miután a f. hó 18-ikára egybehivott közgyűlés a megjelent tagok csekély száma miatt megtartható nem volt, az alapszabály értelmében a másodsor egybehivott közgyűlés, tekintet nélkül a megjelent tagok számára, jogérvényesen fog határozni. E közgyűlésen az előző közgyűlésre kitűzött és a kortagokkal között tárgyak fognak elintéztetni.

BALÁZSOVITS NORBERT,
körelnök.

Felöltszerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**
Társzerkesztő: **MATÉFFYLÁSZLÓ**
Kiadótulajdonos „Szentes és Vidéke” könyvnyomda

Uj elsörangú

irógépek, üzletfelosztás folytán jutányosan kaphatók. Tudakozódások „Nagyon jutányos” jellegével, e lapra hivatkozással Morse Rudólfhoz, Budapest, Ferenciek tere 3, intézendők. 5—1

A

**nagymagocsi uradalom
elfogad előjegyzéseket:
angol tenyész választott
malacokra
tisztá vérű yorkshiri faj)
darabonként 30 k. árban.
Atvétel f. évi május 1-től.**

3—1 Jóságfelügyelőség

Kiadó.

Szép nagy lakás, mely úgy magán úri lakásnak, mint hivatalhelyiségnek megfelel, úgyszintén kisebb lakások vannak kiadók III. t. 41. sz. a. hoi Farkas Gizella okl. tanítózó zongora tanítványokat elfogad. Ertekezhetni:

Szvaton Józsefné
háztulajdonosnővel

3V1

Férfiak ingyen kapnak

egy legujabb találmány gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindazok, akik érte irnak, ingyen kapnak egy próbasomagot, egy 100 oldal vastag könyvet egytt, postaszállítványkét, jól becsomagolva. A legesüdültáramé. Jobb csudagyógyszer ez mely már ezeket megmentett, akik ijükori kicsapongások folytán erejükét veszítették vagy ezenközben heleségeket szerettek. Ez okból elhatározta az intézet, mindenkinek — aki kéri — egy csomag gyógszerét magyarázó könyveskövel díjtalanul küldeni. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki ijükori kicsapongások folytán nemi bajokban, szellem-gyengeségben vagy chronikus betegségekben szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek erősitésre szorulnak esüdü és aradományai gyógyítja meg az évek óta államban betegesket is. Öreges és ifjak irhatnak az alatt jelölt címen a „State Medical Institute”-nak, honnan a próbasomagot címünkre azonnal megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógykezelésük végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbasomag is megmutatja, milyen könnyen lehet e borzalmis betegségekben otthon is gyógyítani. Az intézet nem tesz kivételt. Mindenki, bárholon magyarral is írhat a gyógyszerért, amire a leguagyobb diszkrió mellett díjtalanul elküldik neki a próbasomagot a magyarázó könyvvel egytt. Irjon tehát — ainek kell — mindenki azonnal. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát, a levelet így kell megcímezni: State Medical Institute 6901 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika és minden levél portamentesen küldendő.

Eladó ház.

Leipnik és Spitzer I. t. 207. és 208. szám alatt levő házuk eladó. Ertekezhetni ugyanott a tulajdonosokkal.

A KISBIRTOKOSOK ALTAL

sajátkezűleg, a legnagyobb gondnal, angolnyelven és rafias eljárással készített, kitünő minőségű, vagyó nileg szavatolt fajtisza, 1-5-ös rendű miniszteri s okványrendeletnek minden tekintetben megfelelő **Szölölugasnak is kiválóan alkalmas!** csemege és borfajú szölőoltások a tapasztalatok során fajtisztának, a legjobbaknak és legmegbizhatóbbnak bizonyultak!

Minden nagyhangon hirdető, gyárilag fűllesztett, reklamirozó t, előhajtasos oltást messze felülmulnak!

Chasselas, muskatály és más legkiválóbb csemege fajokból összeválogatott 1-5-ös rendű **Lugasgyűjtemény** ára: (melynek megeredéseért és jószágért felelősség vállalatik.)

1. Kis összeállítás 15 darab . . . 5 kor. 2. Nagy összeállítás 30 darab . . . 10 kor.

a) **BORFAJOK:** b) **CSEM. GEFAJOK:**

Amerikai ripária portális alanyon oltott gyökere- res fás és zöld oltványok ára tavaszi szállításra:	Arak tavaszi szállításra értendők:
Ezer darab 200 kor.	Ezer darab 220—240 kor.
Száz darab 22 kor.	Száz darab 25—30 kor.
Tíz darab 2 kor.	Tíz darab 3—5 kor.

Hazai szölőfajok! — Filoxermentes:
SZÖLÖKIRÁLY (Delaware).

A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívül korai directornó, melynek 25—26 szá-
zalekos cukor és szokatlanul nagy szeszartalmu bora igen jó, hasonló a szomorodni máséhoz
és a madarához. Silányabb kerit vagy homoki borok feljavítására. Gyengébb évbeli termések
házasítására nem lehet eléggé ajánlani. A Delaware francia szigetéről 17 évvel ezelőt követ-
lenül az érmellekre portált ezen perenosporának ellentálló szölőfaj termi manapság hazánkban
a legjobb és legerősebb bort s méltán nevezhetjük a borok királyának. A jövö szö-
lőset kincse. Mindentütt megterem, úgy a honokon, mint kötött agyagos, meszes, köves, palás
és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megforradott, rendkívül (tartós
szívós zoldhajtása 1—20. hideget is kibír) korán érő csemegéjét felhozott elővársínál fogva,
— megérdemli, hogy kertjeinkben, barázdákban, kerítések és házáink fala mellett s minden
egyébpre nem használható helyeken — mint

Szölölugas tenyésztessek

100 daraból álló lugas gyűjtemény csomagolva és postára felalva csak 10 korona.

Borkirály! — Mintabor 2 korona. — (Delaware)!

Ripáriaportális telepek! Nagymennyiségű ripária eladás!

Tisztán kezelt valódi érmelleki fajborok! palackokban úgy mint hordókban, kicsiny-
ben és nagyban a legutányosabban beszerezhető s kívánatra válaszélyeg ellenében bővebb
felvilágositást, vagy 1 korona utánvételt mellett minta bort küld:

**Az Érmelleki Szölöszeti és Borászati Szakközöny, mint Országos Hir-
detési Kalauz Székelyhid. (Biharmegye).** 28—17

TARTOZIK.	VAGYON.	Felszánolási mérleg-számla.	KÖVETEL.
Adós — — — — —	303 K. 40 f.	Hitelező — — — — —	219 K. 34 f.
Szentes-vidéki takpénztárnálbetét	199 K. 36 f.	Fel nem vett osztalék — — — — —	90 K. — f.
	Összesen: 502 K. 76 f.	Alaptörke — — — — —	193 K. 42 f.
		Összesen: 502 K. 76 f.	
	VESZTESÉG.	Veszteség- és Nyereség-számla.	NYERESÉG.
Peres ügy — — — — —	9945 K. 86 f.	Kamatbevétel — — — — —	180 K. 60 f.
Perköltség — — — — —	640 K. 90 f.	Egyenleg mint veszteség — — — — —	10428 K. 21 f.
Folyó költség — — — — —	22 K. 05 f.	Összesen — — — — —	10608 K. 81 f.
	Összesen: 10608 K. 81 f.		

Szentes 1903. évi dec. hó 31 én.

A szentesi kereskedelmi részvénytársaság felszámoló bizottsága.